

Verksamhetsplan för Svenska föreningen för IT och juridik (SIJU)

Svenska föreningen för IT och Juridik (SIJU) är en fristående och oberoende organisation inom området informationsteknik och juridik vilket numera även innefattar "Legal Tech" och "Reg Tech".

SIJU vill vara en samlande kraft och en plattform för de olika initiativ som görs inom detta område genom att skapa nya arenor för möten, möjliggöra samarbeten, påverka utvecklingen och göra Sverige starkt inom området juridik och IT. Juridiken och tekniken hänger inte alltid ihop och det ligger flera utmaningar i att få till regelverk som beaktar de tekniska förutsättningarna, samtidigt som teknikutvecklingen måste ske i samklang med juridiken - både nationellt och internationellt.

Bakgrund

Svenska föreningen för ADB och juridik (ADBJ) bildades 1981 och är en oberoende, ideell organisation för medlemmar med intresse för området informationsteknik och juridik. Sedan 2015 heter föreningen "Svenska föreningen för IT och juridik" och verkar för att samhällsdebatten om informationsteknikens rättsliga problem ska kunna föras på saklig grund. Genom föreningens verksamhet har medlemmar möjlighet både att utbyta erfarenheter, knyta kontakter och skaffa sig aktuell kunskap inom verksamhetsområdet.

Tyngdpunkten i SIJU:s verksamhet är seminarierna inom rättsinformatik - gränslandet mellan IT och juridik. Exempel på ämnesområden som behandlas är: personlig integritet, juristens arbetsredskap, immaterialrätt, myndigheternas informationshantering, datorrelaterad brottslighet samt IT-avtal.

Varje år arrangeras en nordisk konferens i rättsinformatik. Ansvaret för konferensen cirkulerar mellan de nordiska länderna. I Sverige anordnas konferenserna av Institutet för rättsinformatik (IRI), vid Stockholms universitet, med stöd av SIJU. SIJU har som ambition att årligen lämna bidrag till forskningen inom föreningens verksamhetsområde. Detta sker främst genom ett nära samarbete med IRI.

Föreningen medverkar också vid utgivningen av nordisk årsbok i rättsinformatik. Arbetet sköts av en nordisk redaktionsgrupp inom vilket huvudansvaret cirkulerar.

SIJU har såväl enskilda medlemmar som organisationsmedlemmar. Föreningen har cirka 300 enskilda medlemmar och 68 organisationsmedlemmar som kommer från branschorganisationer, myndigheter, företag och universitet. Många är jurister, en del tekniker, men även andra yrkesgrupper finns representerade.

Förändrade förutsättningar

Området IT och juridik blir allt viktigare med anledning av digitaliseringen. Det utvecklas nya juristtjänster, nya tekniklösningar och nya regelverk som påverkar oss i vardagen. Det finns många initiativ på området för att utveckla nya tjänster, lösningar och mötesplatser för att hantera detta. Det anordnas hackathons, meet-ups och lanseras onlinetjänster inom juristområdet.

Efter finansbranschens stora utveckling av tekniklösningar inom det som benämns "Fin Tech", har nu etablerats begreppen "Legal Tech" och "Reg Tech" för tekniklösningar inom juridikområdet. Vinnova har också gått ut med en utlysning om forskningsbidrag inom området Legal Tech.

I och med att svenska föreningen för IT och juridik är en fristående och oberoende organisation kan vi vara en samlade kraft i detta arbete och en plattform för denna samverkan.

Den ökande användningen av informationsteknik aktualiserar en rad rättsliga frågor. Hur ska nya tekniska företeelser behandlas inom det gällande rättssystemet? Hur ska morgondagens rättsordning se ut för att klara de nya utmaningarna? Den tekniska utvecklingen medför också att juristens arbetssätt förändras, t.ex. ställs nya krav på kunskaper i informationssökning.

Samarbeten

Förutsättningen för att kunna bli en samlade kraft inom området IT och juridik är att vi öppnar upp föreningen för samverkan med andra aktörer på området för att kunna skapa nya arenor för möten och påverka utvecklingen av legal tech. Det viktiga här är att vi säkerställer föreningen oberoende så inte detta ifrågasätts. Vi har därför utarbetat följande principer för samarbeten:

Vi ska i högre grad involvera våra medlemmar både vad gäller plats för arrangemang och som medverkande talare och paneldeltagare. Det kan vi göra genom att i god tid informera om teman för planerade seminarier och därigenom bjuda in till medverkan.

Vi kan även vidareutveckla samarbeten med vår systerorganisation i Sverige, Stiftelsen för Rättsinformation, våra systerorganisationer i andra länder samt med den sammanhållande internationella organisationen IFCLA.

Därutöver bör vi bättre kunna informera om andras event som är av intresse för våra medlemmar och möjligtvis utöka samarbetet med organisationer såsom SIG Security, Forum för dataskydd, Dataföreningen mm.

Som riktlinje för samarbeten där externa aktörer önskar nå SIJU:s medlemmar med erbjudanden eller annan information så ska SIJU och dess medlemmar först och främst erbjudas en tydlig fördel genom utskicket. Fördelen bör motsvaras av värdet av att sända innehållet till medlemsdistributionslistan jämfört med att nå SIJU:s medlemmar på annat sätt. Motsvarande värde kan innebära att SIJU t.ex. erbjuds sponsorplats till en konferens eller liknande samt att reella värden kan förmedlas till medlemmarna. Eftersom av SIJU sanktionerade utskick kan komma att ses som att SIJU skänker

legitimitet åt den information som skickas så är kraven på SIJU:s bifall relativt högt ställt. I tveksamma fall ska således styrelsen avstå från att vidarebefordra information från tredje part till medlemsdistributionslistan. Medlemsdistributionslistan lämnas naturligtvis aldrig ut till tredje part - förekommande utskick sker endast genom styrelsens och kansliets försorg.

Utvecklad verksamhet

SIJU har tidigare arrangerat cirka 5-8 kvällsseminarier per år där styrelsen bjudit in talare inom olika områden av rättsinformatikens domäner. Därutöver har det också arrangerats kvällsseminarier i samarbete med Stockholms Universitet en till två gånger per år för att framförallt informera juriststudenter om vad ett yrke inom rättsinformatik och IT-rätt i praktiken innebär och vilka karriärmöjligheter som finns.

Vi har nu för avsikt förändra seminarierna så att vi genomför en blandning av kvälls- och frukostseminarier samt genom att få in mer inslag av paneldiskussioner och större engagemang från medlemmarna. Ambitionen är att seminarierna ska bli mindre av föreläsningar och mer av forum för diskussion och en mötesplats. Något av seminarierna kan ha mer av "hackathon"-liknande karaktär genom att man bjuder in personer med olika bakgrunder att gruppvisa lösa vissa definierade problem, några kan vara "pitch"-möten där aktuella projekt och problemställningar presenteras och möjligheter till samverkan ges och några kan vara mer fokuserade på just diskussioner och nätverkande i exempelvis kombination med enklare AW. Vissa seminarier kan även kombineras med företagsbesök där möjlighet ges att dels lämna fördjupad presentation av företaget, dels redovisa aktuella projekt som kan vara av intresse. Några seminarier kan också vara mer av nyhetskaraktär där redovisning kan göras av aktuella nyheter på området, statliga utredningar presenteras m.m.

Syftet är också att öka engagemanget genom att styrelsen fokuserar på att planera in tema för seminarierna men sedan öppnar upp för förslag på vilka som ska medverka som talare och paneldeltagare på dessa arrangemang. Dessutom bör vi bjuda in medlemmar att vara värd för arrangemangen så vi därigenom kan variera lokal för arrangemang och visa på bredden hos SIJUs medlemmar. Grundprincipen är att en värd även ska vara medlem i SIJU eftersom även värdskapet har en signaleffekt på SIJU

Vi borde även ha som ambition att se över möjligheten att genomföra något arrangemang på annan ort samt även utöka tillgängligheten till seminarierna genom att ge möjlighet till webbaccess för vissa av dem.

Vi har även inlett ett arbete med att skapa ett nätverk för nya IT-jurister såsom en sektion inom SIJU vilket torde bidra till att öka intresset för frågorna, sprida informationen om SIJU och bygga en större bas för medlemsvärvning.

SIJU skulle även kunna samordna läroresor till relevanta seminarier/konferenser inom Legal Tech för att på det sättet bidra till fördjupad kunskap inom området.

En viktig avgränsning vid planeringen av våra arrangemang är att de inte bör konkurrera med det som arrangeras av kommersiella aktörer utan vi bör fånga upp det som saknas och vara ett komplement genom möjligheter till fördjupning och diskussion.

För att SIJU ska kunna realisera sin potential med den unika plattform SIJU har och rent faktiska kunna genomföra de seminarier och event som planeras behöver SIJUs arbete med anordning av

events struktureras så att inte styrelsen belastas onödigt mycket utan att viss "outsourcing" av praktiska arbetsuppgifter m m kan ske till medlemmar, "värdar", kansliet etc.

Stipendieverksamheten

SIJU har tre olika typer av stipendium, bästa examensarbete, deltagande i nordiska konferenser i rättsinformatik samt spridande av forskningsresultat.

För bästa examensarbete inom området juridik och IT delar SIJU ut två olika stipendier. Det ena stipendiet avser ett examensarbete i form av en uppsats där områdena juridik och IT ska vara centrala. Det andra stipendiet ska vara ett examensarbete som i en skiss, systemprototyp eller som på något annat sätt beskriver hur en teknisk lösning kan hantera juridiska frågor.

Vi kan överväga i vilken mån vi vill förändra dessa kriterier och kanske särskilt uppmuntra nya innovationer m.m., kanske särskilt lyfta fram en stipendiat som "bästa brobyggaren inom IT-juridik".

För deltagande i nordiska konferenser i rättsinformatik delar SIJU ut maximalt fem stipendier till studerande och nyexaminerade med dokumenterad skicklighet inom området juridik och IT.

Stipendium för att täcka kostnader för spridning av forskningsresultat, t.ex. examensarbeten och forskningsrapporter kan sökas av såväl institutioner (eller motsvarande) som av enskilda.

Vi bör även bättre lyfta fram och marknadsföra de stipendier vi delar ut både när det gäller utlysning och redovisning av vinnare. Stipendiaterna skulle även kunna få medverka på något seminarium där de redovisar sina slutsatser och möjligheter till diskussioner medges.

Samhällsaktör

I och med att SIJU vill vara en samlande kraft inom området IT och juridik ser vi också en möjlighet och ett ansvar att bidra till samhällsdebatten. Det kan handla om att skriva ett sammanfattande inlägg på LinkedIn, skriva en kommentar i någon tidning med anledning av diskussioner som förekommit där. Föreningen kan bidra till att ge en fördjupad bild av juridiska frågeställningar, lyfta de problem som förekommer och därmed bidra till en mer nyanserad diskussion i samhällsdebatten som motvikt mot alla aktivister. Vi skulle även kunna komplettera våra inlägg genom att göra opinionsundersökningar bland medlemmarna och presentera resultaten av dessa. Syftet bör vara att agera sakkunnig genom att tydligt redogöra för juridiken och klargöra de tolkningar som är mest aktuella med ett tydliggörande av eventuella tveksamheter och oklarheter. Vi behöver inte alltid ge ett entydigt svar men däremot bättre reda ut vad som gäller och vad de olika tolkningarna innebär och därmed främja en saklig debatt. Därmed ska vi kunna etablera oss som en kunskapsorganisation snarare än en opinionsbildare.

Har vi exempelvis genomfört ett seminarium med en diskussion och redogörelse över ett aktuellt ämne kan det även utgöra en bas för att kommentera detta ämne i samhällsdebatten.

Positionering av föreningen

Genom att lyfta intressanta ämnen i gränslandet juridik och IT, öppna upp seminarier och involvera fler deltagare i dessa samt bidra till samhällsdebatten kan vi väl positionera föreningen som den plattform vi vill bli.

Vi har redan börjat kommunicera aktiviteter via LinkedIn och Meet-ups utöver mailutskick och detta arbete ska vi fortsätta med. Vi kan utöka spridningen på LinkedIn genom att skriva mer information inför ett seminarium samt skriva någon sammanfattande information efter genomfört seminarium.

Vi bör även kunna exponera föreningen i samband med de arrangemang som genomförs av våra samarbetspartners genom att ställa upp roll-ups och dela ut information.

Genom en sådan tydlig positionering torde vi bättre kunna sprida information om föreningen, att den finns och vad den kan bidra med. Därmed kan vi göra föreningen mer attraktiv och förhoppningsvis utöka medlemsantalet.

Styrelsens roll

SIJU är en förening utan anställd personal men med resurser i form av att vi köper kanslitjänster med bland annat hanteringen av våra medlemslistor, utskick till medlemmarna och sammanställningar av anmälningar till arrangemang. Därutöver anlitar vi externa tjänster avseende vår hemsida för utlägg av information, ändringar samt drift och underhåll av sajten.

Arbetet leds av en styrelse som arbetar utan ersättning och har styrelsemöten cirka 6-10 gånger per år, vilket vanligtvis försöker genomföras såsom lunchmöten. Det finns således inte så mycket utrymme för operativa aktiviteter för styrelsen.

Fokus för styrelsens arbete bör därför vara att utarbeta planer för verksamheten – som löpande bör gälla minst ett år framåt - och informera medlemmarna om de teman som fastställts för att sedan bjuda in medlemmarna till att bidra som talare eller paneldeltagare samt även vara värd för arrangemanget genom att deras lokaler kan användas. Därmed blir SIJU tydligare en samverkansplattform för medlemmarna. Dessutom kan styrelsen skapa arbetsgrupper eller liknande när det gäller arbetet med stipendier samt med att skriva inlägg. Därmed kan fler medlemmar bidra i detta arbete.